

8.3.2016

Kaavoituksen ja rakentamisen lupien sujuvoittaminen -työryhmä

Aika	ti 8.3.2016 klo 13.00–15.00
Paikka	Ympäristöministeriö, a114/Norppa
Osallistujat	Vatilo Matti Laitio Matti Normo Pekka Irjala Antti Kerkkänen Anu Aho Johanna Gunnar Leena Hurmeranta Ulla Kärkkäinen Anu Pasuri Tiina Räisänen Matti Veistola Tapani Neva Maija Saarela Mirkka Pietarinen Aino Jylhä Sanna Penttinen Leena (saapui klo 13.41)

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 15.03.

2 Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Kokouksen 9.2. muistio hyväksyttiin ilman muutoksia.

3 Luonnokset pykäläehdotuksiksi osahankkeista

I. Kaupan sääntelyn keventäminen

Vähittäiskaupan sääntelyn keventämistä koskevat pykäläehdotukset esiteltiin kokouksessa. Aiemmin esitetyjä pykäläehdotuksia on muutettu sidosryhmätilaisuuksien ja keskustelujen perusteella, mm. selkeyttämällä säännösten muotoilua.

Vähittäiskaupan suuryksikön kokoraja nostettaisiin aiemmin ehdotetusta 2000 k-m²:stä 3000 k-m²:n, ja keskustatoimintojen alueilta poistettaisiin kokonaisuudessaan suuryksikköjä koskeva sijainnin ohjaus. Kaupan laatua eli toimialaa koskeva huomioon ottamisen edellytys sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikkö muualle kuin keskusta-alueelle poistettaisiin. Lisäksi keskusta-alue käsite korvattaisiin maakunta- tai yleiskaavassa osoitettavalla keskustatoimintojen alue -käsitteellä.

Työryhmässä todettiin, että keskusta-alueen käsite on laajempi kuin keskustatoimintojen alue -käsite. Keskusta-alueen käsitettä pidetään jossain määrin epäselvänä ja tulkinnanvaraisena, mutta se ei olisi niin rajoittava kuin keskustatoimintojen alue -käsite, joka taas rajaisi aluetta selkeämmin kaavoissa. Työryhmässä ei oltu yksimielisiä termin muuttamisesta. Ainakin olisi syytä pohtia tarkasti millaiset siirtymäsäännökset muutoksen vuoksi lakiin kirjattaisiin, ja mitä nykyisille keskusta-alueille tapahtuisi – muuttuvatko ne keskustatoimintojen alueiksi vai eivät. Muutos täytyy kirjata lakiin selkeästi, sekä perustella hyvin hallituksen esityksessä.

Työryhmässä tuotiin esiin myös näkemys, että selvitetäisiin vielä tarkemmin voisiko vielä jollakin muulla tavalla kuin säännöksiä muuttamalla toteuttaa ehdotettuja kaupan sääntelyn muutoksia.

Työryhmä ei ollut yksimielinen mikä olisi sopiva vähittäiskaupan suuryksikön kokoraja. Työryhmässä ehdotettiin kokorajaksi 1500 k-m², 3500 k-m² tai 5000 k-m² nyt ehdotetun 3000 k-m²:n lisäksi. Toivottiin selvityksiä ja perusteluja, miksi 3000 k-m²:n on päädytty. Työryhmässä tuotiin esiin vielä näkemys, että suuryksiköistä tehdyn selvityksen mukaan puolet selvitysalueiden vähittäiskaupan suuryksiköistä asettuu nykyisen 2000 k-m² ja ehdotetun 3000 k-m²:n välille. Kaupan sääntely keventyisi merkittävästi, jos kokorajaa nostettaisiin 3000 k-m²:iin.

II. Rakennusten käyttötarkoituksen muutosten ja täydennysrakentamisen sujuvoittamien sekä kevennetty kaavamenettely

Esiteltiin useita erilaisia säännösehdotuksia, joilla tämä osahanke olisi tarkoitus toteuttaa.

Ehdotettiin, että neuvotteluelvelvoite osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta poistettaisiin. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisvelvoite poistuisi vähäisen asemakaavan muutoksen osalta. Muutoksia lähtökohtaisesti kannatettiin, mutta tuotiin myös esille näkemys, että ympäristönsuojelusääntelyssä ennakkoneuvotteluja on päinvastoin lisätty sääntelyyn.

Esityksessä tuotiin myös esille sähköistä tiedottamista ja vuorovaikutusta koskevia muutostarpeita kaavaprosessin osalta, ja näitä ehdotuksia kannatettiin työryhmässä. Todettiin myös, että näiden ehdotusten osalta on syytä perata myös muu sähköiseen asiointiin liittyvä sääntely MRL ja MRA -muutosten näkökulmasta, jotta ne olisivat linjassa muun sähköiseen tiedottamiseen ja vuorovaikutukseen liittyvän sääntelyn kanssa.

Kevennettyä kaavamenettelyä kannatettiin työryhmässä yleisesti, ja korostettiin muutoksen oikeusvaikutusten pohtimisen tärkeyttä. Todettiin, että asemakaavan laatiminen vaiheittain nopeuttaa kunnan kaavoitusprosesseja. Maankäytön suunnittelu on tarkoituksenmukaisempaa toteuttaa ensisijaisesti kaavoituksella kuin lupaprosesseilla, ja tässä avainasemassa on kaavaprosessin helppous ja joustavuus. Pohdittiin voisiko vaiheittaisen asemakaavan laatia asemakaavoittamattomalle alueelle siten, että se käsittelisi vain jotakin tiettyä teemaa, esimerkiksi katuverkostoa. Haasteita voisivat aiheuttaa muiden teemojen huomioimatta jääminen. Todettiin, että vaiheittaista asemakaavaa voitaisiin lähtökohtaisesti käyttää vain asemakaavan muutostilanteissa.

Asemakaavan mittakaavaa koskevia pykälämuutoksia toivottiin selkeytettävän.

Ehdotus, jonka mukaan toimivalta asemakaavan hyväksymiseksi voitaisiin delegoida kunnanhallitukselle tai lautakunnalle jakoi työryhmäläisten mielipiteet.

III. ELYjen roolin muuttaminen konsultoivaksi ja ELYjen valitusoikeuden rajoittaminen kaavapäätöksistä

Esiteltiin ELY-keskusten rooliin ja valitusoikeuteen liittyvät osin edellisen kokouksen jälkeen muuttuneet säännösehdotukset. Säännösehdotukset jakoivat työryhmän mielipiteet. Osa työryhmästä kannatti muutoksia, osa piti ehdotettuja säännöksiä liian lievinä. Todettiin myös, että ympäristösääntelyn näkökulmasta on ristiriitaista vähentää kaavoja koskevia neuvotteluja ja muuttaa ELY-keskuksen rooli konsultoivaksi, kun toisaalta ympäristönsuojelusääntelyssä taas korostetaan neuvottelujen lisäämistä ennakoivasti.

Työryhmässä ei oltu yksimielisiä ELY-keskusten valitusoikeutta koskevista säännösmuutoksista. Toisaalta toivottiin, että ELY-keskusten nykyiseen valitusoikeuteen ei tehtäisi rajauksia, ja toisaalta taas toivottiin entistä kapeampaa valitusoikeutta. Toisaalta huomioitiin myös yleisen edun näkökulma ELY-keskuksen valitusoikeutta koskevassa keskustelussa. Keskustelussa pohdittiin myös valituskynnystä suhteessa prosessuaalisiin seikkoihin.

Keskustelua käytiin siitä, mitä tarkoitetaan säännösehdotuksen kirjauksella valtakunnallisista ja merkittävistä maakunnallisista tavoitteista. Toivottiin, että valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat syytä huomioida tähän säännösehdotukseen liittyen. Työryhmässä nostettiin esiin kysymys siitä, että ovatko valtakunnalliset tavoitteet käytännössä yhtä kuin valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.

4 Muut asiat

Sovittiin, että tuleviin kokouksiin kutsutaan sisäministeriön edustaja kertomaan väestönsuojista sekä YM:stä rakennusjärjestyksen uudistamistyön puitteissa edustaja kertomaan esteettömyydestä. Näillä asioilla on liittymäkohtia työryhmän työhön.

Puheenjohtaja muistutti työryhmän tehtävästä laatia myös toimintatapamuistio asioista, joilla hankkeen teemoja edistettäisiin muillakin keinoilla kuin muuttamalla säännöksiä. Työryhmän jäseniltä pyydettiin ehdotuksia toimintatapojen kehittämistä.

5 Seuraava kokous

Seuraava työryhmän kokous pidetään 5.4.2016.

6 Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 15.00.